

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Tary Endre ügyvéd saját házábanál.

Hirdetések és nyilttéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmentelen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Ovoda ügy.

Évekkel ezelőtt gondolt már a község arra, hogy Mindszinten legyen egy ovoda, hová a szülők apró gyermekeiket legalább nyáron át elhelyeztessék és e célt akkor a képviselő testület az által vélte elérni, hogy az itt megtelepedett ovonőnek évi 120 frt segélyt szavazott meg, kötelezván őt arra, hogy az előjáróság által hozzá utalandó 30 gyermeket ingyen kitéles ovodájába fölvenni.

Az ovoda megfelelt céljának, az ovonő teljesítette kötelességét és csak kevés gyermek volt olyan, kiket az előjáróság az ovonőhöz felvételeire utasított. Közbe jött azután az ovodaköteles gyermekek összeírása és eredménye folytán hivatalosan megállapított, hogy Mindszinten egyáltalán nincs olyan 2—6 év közötti gyermek, ki a kellő felügyelet és gondozást nélkülöznél és így Mindszent község nem tartozik azok közé, ahol a község törvény szerint ovodát felállítani köteles volna.

Ritka jelenség! de lehet igaz is, mert talán sehol az országban nincs annyi, minden munka nélkül élő szegény asszony, mint éppen Mindszinten, hol a férj rendszerint távol földmunkán dolgozik és megtakarított keresményét csak azért küldi családjának, hogy az asszonynak gyermekeivel legyen miből élni, a ritkább esetek közé tartozván és legtöbbszörre csak gyermekteleneknél fordul elő, hogy az asszony

is segíthessen valamit férje terhén a házi gondok viselését illetőleg. Természetes tehát, hogy a gyermekek legnagyobb része az anya gondozása és felügyelete alatt áll s így a község nem érzi magát kötelezve ovoda felállítás és fentartásra, miután községi terhei anélkül is csaknem az elviselhetlenségig súlyosak.

A tanfelügyelő azonban azt akarja minden áron, hogy a község ovodát állítson fel s e célból első sorban is megrendeleti a község által segélyezett magán ovoda bezárását, azután meg az iskolaszéket keresi meg, hogy egy iskola helyiséget engedjen át ovodának s így az ovoda átköltöztött a „szarvas“-féle iskola helyiség egyik tantermébe, az ovonő pedig hogy megmutass, miszerint a községben van elegendő ovodás gyermek, az ovodában jelentkező gyermekeket ingyen veszi fel és tényleg nyolcvannál is több gyermek iratkozik be. Elérkezvén pedig a tisztogatás ideje, az esküdtbíró már augusztus végén kiköltözteti az ovodát az iskolából is, néha a népiskolai előadások október hó előtt *nem igen kezdődnek meg és az ovoda ott áll, ahol akkor állott, mikor a tanfelügyelő annak bezárását elrendelte.

Nem lehet célunk, hogy a közoktatás bármely neme a szükséghez és a község anyagi helyzetéhez mérten a törvény korlátain belül elhanyagoltassék, de mikor a törvény bizonyos esetekben az államot kötelezi a közoktatás bármely nemének s így

az ovodának is fölállítására és tényleg sokkal előnyösebb anyagi helyzetben élő nemzetiségi vidékeken csak úgy nőnek ki — ugyyszólván — a földből a különféle állami tanintézetek, melynek terheit egy parányi részben a mi aránylagosan magas tanügyi kiadásunk mellett is viseljük, legalább annyit megérdemelne e sokat zaklatott, sokat szenvedett község, hogy már legalább az ovoda kérdésében az állam új áldozathozatalára ne kényszerítse!

Az ide-oda kapkodás e téren a község részéről célhoz nem vezethet, megállapította a község a legmagasabb összeget, mellyel egy ovoda felállításához, illetve fentartásához hozzájárulhat, tul lépni a határon nem engedi a község és lakossága tulterheltsége, nem kívánja a közoktatás érdeke és nem követeli a törvény rendelkezése.

Miután pedig már most igazolva van, hogy igenis volna Mindszinten ovodás gyermek, ha a tanítás illetve ovodázás ingyenes lenne — kötelessége a községnek — igenis törekvés és erejét oda irányozni, hogy igenis állítsassék fel és tartassék fenn ovoda Mindszinten, de nem a község, hanem az állam által, melyhez a község az eddig adott segélyvel hozzá járulhat. Majd meglátjuk, hogy a képviselőtestületünk bölcsesége (?) megtalálja-e a helyes irányt és főképp meglesz-e benne a köteles erély, mi által egy részről az ovoda felállítása biztosíttassék és más részről a község nyakába újabb terhek ne hártassanak.

TÁRCA

Pesti kaland.

— A „MINDSZENTI LAP“ eredeti tárcája. —

Már kis gyermekkoromban nagyon sokat hallottam dicsérni Pestet és alig vártam, hogy megláthassam. Végre iskoláim végzése után módomban volt ezen vágyamat kielégíteni és ki is tűztem az indulás idejét.

Elutazásom előtt való este bucsu-estélyre jöttünk össze barátaimmal, hol a legjobban mulattunk, annyira, hogy jó barátaim szállítottak haza és fektettek is le.

Egy már régen fent lakó barátom a vonatonál várakozott rám.

* * *

Pest nagyszerűsége meglepett. Csak az bántott, hogy barátomat a vonatonál nem találtam és mint ismeretlen, nem tudva hova szálljak, céltalanul járkáltam az utcákon, míg végre egy szép nagy utcában a sok járó-kelő közt megismerem az én barátomat. Barátomnak kevés ideje lévén, csak azt mondta, hogy estére az operában találkozunk, kezembe nyomva egy páholyjegyet és még egyszer meghagyva, hogy ott legyek, tova sietett.

En már előre örvendve a rám váró esteli élvezetnek, jó kedvel járkáltam tovább és alig vártam az estét.

Az egész napot a sok nevezetességek megnézésével töltöttem el, míg végre elkövetkezett az annyira várva várt est.

Még jókor bementem az operába és itt újra nem győztem eleget csodálkozni a sok látni valón.

Helyemet elfoglalva, a páholynyitogató-nő egy kis levelet adott át, melyben barátom elmaradását menti és egyben lakása címét tudatja.

Elmaradása lehangolt, de csakhamar elfeledkeztem róla nagy bámulásomban.

Figyelmemet nagyon lekötötte a velem szemben lévő páholyban egyedül ülő gyönyörű szép barna hölgy. Folytonos oda nézésemmel magamra vontam az ő figyelmét is.

Eleinte ugyan — mint kisvárosi — el-el kaptam fejem, mikor észrevettem, hogy ő is néz, de aztán látva, hogy ő éppen olyan erősen néz reám, mint én előbb ő reá, bátorságot kapva, elfelejtettem a színházat, melynek gyönyörködésére egész nap készülődtem, többé le sem vettem szememeit róla és ő is többet reám, mint az előadásra nézett.

A második és harmadik felvonás közben ismét belép a páholynyitogató-nő és egy kis

levelet ad át. Felbentottam, finom női irással ez volt írva:

Tisztelt Uram!

Bocsásson meg, hogy zavarom, de olyan nagy a hasonlatosság Ön és egy régi kedves ismerősöm közt, hogy nem tudom nem-e Ön az, miután az is megerősít ebben a hitemben, hogy Ön is folyton reám figyel. Kérem előadás után várjon reám a kijárat lépcsőjén.

Törtém a tejem rajta, hogy rájőjtek erre az ismeretségre, de nem tudtam sehoggy és a milyen nehezen vártam az est beálltát, most ép úgy óhajtottam az előadás elmúltát.

Végre legördült az utolsó felvonás után a függöny és én siettem a kijelölt helyre, hogy el ne tévesszem szem elől bájos ismeretlenemet.

Örültem nagyon, hogy ha eddig nem is voltam ismerőse, ezuttal megismerem.

Nem sokáig kellett várnom, jött a szép ismeretlenem egy hatalmas, nagy szolgál kisérében. Hanem a milyen szép és bájos volt urnője, olyan visszataszító arcu volt ő és meglátszott rajta, hogy minden rosra hajlandó és képes.

De nem sokáig tünődhettem azon sem, hogy egy ilyen angyali szépségű nő miként tarthat olyan otromba csuf szolgát, mert hozzám érve, megszólított a szép nő:

Községi közgyűlés.

F. hó 6-án tartotta meg Mindszent község képviselőtestülete a havi rendes közgyűlését.

Nem tagadhatjuk, hogy igen nehezűnkre esik közgyűlésünkről referálni, mert bármily más nevet lehetne ezeknek inkább adni, mint „községi közgyűlés.“ *Nem közgyűlések ezek, hanem egy szövetség akaratának törvényes szakcsondálása.*

Ne kerüljünk mindig a ferró kását! Ideje lesz talán már, hogy felfedjük a mindszeinti állapotokat a maga rideg valóságában. Ezt tennünk, bármi nehezűnkre essék is, kötelességünk és ezt tőlünk olvasóközönségünk joggal megkövetelheti.

Ma Mindszent község közigazgatási állapota a legbotránkozottabb, a melyet csak egy rendezett államban képzelni lehet és hogy ez alkalommal csak röviden rámutassunk egy néhány konkrét esetre, álljanak itt a következők:

Mindszent községnek nincs szervezeti szabályrendelete ez év január elseje óta. Vezetetik tehát a közigazgatási ügy, részben a régi, részben pedig — a helyben nem hagyott — jogerőre nem emelkedett új szabályrendelet alapján — legfőbb esetben akként, mint Pap Akos főjegyző urnak tetszik, máskor pedig, mint azt községünk nagy törvény tudósa: Haasz ur, kinek „prokátor“ soha sem kell (!?) ohajtja — illetve párt- és boszu politikájának érdeke megkívánja.

Az új szabályrendelet értelmében egy jegyzői állás megszüntetett és a munkakörök a két jegyző között igazságosan felosztott. Pap Akos főjegyző ur azonban nemcsak hogy a maga munkakörében lévő és valamint jövedelmező részt a másodjegyző urnak átengedni nem akar, de sőt határozottan megtagadta a megszüntetett állásból reá esendő munkák teljesítését. Most tehát az adójegyzői teendőket Lövy József ur végzi — ha végzi.

Spórolni! volt a jelszó — és most tele marokkal szórjuk a pénzt, hiszen oly gazdag község, mint a milyen a miénk — teheti.

Egy pénzügyigazgatói számtiszt hónapokon át huz 2 frt 50 kr. napidíjat.

A két esküdt fizetésén túl — napi 50 kroat.

Pap Mihály I. esküdt ur az 50 frt tiszteletdíjakat.

Ujabbán, — a most lefolyt közgyűlés — mint értesültünk — egy új irnok alkalmazását szavazta meg.

Megszűnt egy jegyzői állás. E jegyzőnek fizetett a község havi 50 frtot, most azzal a kifogással, hogy mert nincs harmadik jegyző, fizetünk havonta vagy 150 frtot — — — és nincs senki: ki a harmadik jegyzői teendőt végezze.

A Haasz, Schönfeld et compánia uralma alatt *ilyenek a viszonyok Mindszenten.* Ezek az urak azonban mindezekkel mit sem törődnek. A választások előtt és alatt elhangzott spórasi stb. jelszavak jók voltak arra, hogy a választó polgárok magukat megtéveszteni engedjék. Most ezekhez — no, természetesen a hatalmasokhoz — szövetkeztek a jegyzők és előljás, no, meg a mindig többséget szerető kormánypártiak egy compact egységet képezve. Természetesen, hogy *mi kesvesek*, kik félretéve, minden párt avagy személy politikát, magán és klik érdekeket, elszigetelve állunk azon harcban, melyet községünk igaz érdekeiért küzdeni tűntünk célul. Folytatjuk a harcot, bár ez idő szerint hasztalan, mert többségükkel *ők* az urai a helyzetnek, *ők* az urai Mindszent községnek.

Meddig??

Addig! még Mindszent község választó polgárai öntudatra fognak ébredni és elsöprik őket a közügyek vezetésének éléről . . . avagy — alig merjük hinni — a felsőbb hatóságok fognak egy kissé szét nézni. Elképzelhető; hogy milyen képe lehet ilyen viszonyok között a közgyűlésnek. Alig érdemes oda másnak elmenni, mint a beavatottaknak. El van határozva minden előre és a mit Schönfeldék konyháján előző napon megfőztek, azt kell a közgyűlésnek másnap felemészteni.

El lett ott határozva az, hogy *Dobos István* vendéglős — kire mint legtöbbet ígérőre az újvilági kerthelyiség bérlete beüttetett — ne kapja meg a bérletet, mert sohasem volt hajlandó magát ez urak vak eszközüvé alácsontítani.

Nohát össze lett toborozva a kocsis, fűrészelő stb. függő személyek — kik Haasz ur jóvoltából ma Mindszent község képviselői — mert hiszen ezekben *ők* feltétlenül megbizhatnak a jobb ügyszöz méltóan óriási részvét mellett nyílt meg a közgyűlés.

Miután az előre meghatározott ügy részük-ről szépen keresztül vittetett, egyszerre kiürült a terem.

E nemes bosszuszomj kilett elégitve. Nem érdekelte ezeket többé sem a Tömörkény választásból tolyó 50.000 (*ötvenezer*) forint kérdése, nem egyéb fontos ügyek és alig maradt 5—6 képviselő a harmincból, kiket a község ügyei is érdekelvén — még tovább is szükségesnek tartotta volna az ottmaradást.

A többi tárgyak tárgyalása simán, unottan tárgyalatott le, melyről jövő számunkban fogunk referálni.

UJDONSAGOK.

— **Képviselő látogatás.** Mint lapunk múlt számában már közöltük, *Helfy Ignác* orsz.-gyűlési képviselő ur értesülésünk szerint f. szeptember 16-án jelenik meg a kerületben és beszámoló beszédek is fog tartani. Az ez iránti program azonban még nincs megállapítva, de már most felhívjuk rá a polgárság figyelmét, hogy annak idején a közzé teendő értesítéshez képest kiki igyekezzék a szeretett képviselő fogadásában részt venni a tisztelettel, melyet egy *Helfy Ignác* megérdemel.

— **A vármegyei legtöbb adót fizetők névjegyzéke** az alispáni hivatal által kibocsájtott hirdetmény szerint f. szeptember 4. napjától kezdődőleg Szentesen az alispáni igtató hivatalban közzszemlére kitétetvén, ugyanott a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető, s az ellene netalán szükséges felszólalások folyó évi szeptember hó 16. ának délutáni 5 órájáig bezárólag megtekinthetők. A vármegye igazoló választmánya üléseit folyó hó 17-én délelőtt 10 órakor a vármegyei közgyűlési tanácskozó termében kezdi meg, mely határidőben a felszólamlások fölött határozni fog. Mindazok, kik az 1886. évi 21. t.-c. 26. §-ában körülírt kedvezményt igénybe venni kívánják, az ülések tartama alatt az igazoló választmány előtt szóval vagy írásban jelentkezni s jogosultságukat igazolni kötelesek. Egyuttal tudomására hozzuk az érdekelteknek azt is, hogy a Mindszent községi legtöbb adót fizetők névjegyzéke is most van közzszemlére kitéve és hogy az is betekinthető és a fenti módon felszólamlással megtámadható.

— **A csongrádmegyei főispán.** A hivatalos lap szerdai száma a királynak két kéz-

— *Igaz ugyan uram, hogy nagyon szeretnék Onnel beszélni, de beláthatja, hogy itt nem lehet, hanem ha nincs ellenére, kérem üljön be velem kocsimba, az önét elküldheti és majd az enyémen mehet haza.*

Kész örömmel tettem meg mindent, ahogy parancsolta. Beültem kocsijába, vele szemben foglaltam helyet.

Az uton azt mondá bájos ismeretlenem, hogy nagyon fáj, hogy nem ismerem fel és kért, legyen türelemmel, míg haza érünk, mert biztosan tudja — ugymond, — ha édes anyját látni fogom, azt bizonyára megismerem. Addig ne is kérdezzek tőle semmit.

Nem volt más mit tennem, mint várnom. Addig is avval kárpóttam magam, hogy a kocsis lámpájából besugárzó világosságnál gyönyörködtem bájaiban.

Mikor már jó sokat haladtunk, akaratlanul eszembe jutottak azok a mesék *Pestről*, hogy itt vannak olyan nők, akik valami uton-módon behálózják — különösen a vidéki — fiatal embereket és elcsalják egy helyre, ahol aztán a velük összebeszéltek férfiak kirabolják.

Kezdtém aggódni, annyival is inkább, mert már régen kiértünk a városból és a nő halgatása, valamint a szolgálta és kocsis sugdosódása is nagyon gyanus kezdett lenni. Egy kis pénz volt nálam és semmiféle fegyverrel sem rendelkeztem.

Miután többszöri kérdésem után sem akart bővebb választ adni, mint: *midjárt otthon leszünk, már azon kezdtem gondolkozni, hogy ki ugrom a kocsiból.*

Végre mégis egy a pusztaságban egyedül álló házhoz értünk, hol megállott a kocsis.

A szép nő be sem várva, hogy én kiségitsem, könnyedén leugrott s mintha csakugyan régi ismerőse volnék, fogott karon és vezetett fel lakásukba.

Egy szép tágas könyvtárba vezetett, kérve, hogy míg ő átöltözik s édes anyját behívja, keressek magamnak könyvet és olvassak.

Távozott de legnagyobb rémületemre maga után bezárta az ajtót.

A könyvtárban csak gyéren világított a lámpa, nem is nézhettem jól szét.

Most már tisztában voltam, hogy én is az eddig mesének képzelt törbe jutottam.

Kissé magamhoz jöttem és igyekeztem valami utat keresni ahol megszökhessem a rabló barlangból. Egy ablakot láttam félig nyitva, oda tartottam, hogy azon kiugorva elmenekülhessek.

Hanem még nem értem egészen oda, már is megrettenve ugrottam vissza attól, a mit láttam.

A vér ereimben megfagyott, elakartam onnan szaladni másik ablakhoz, de rémületem-

ben mozdulni sem bírtam, kiáltani akartam, de hangom elakadt.

Egy az ablak előtti pamlagon egy hatalmas nagy ember feküdt, arca borzadalmas volt, egy hegyes törrel kezében.

Amint ott megdermedve állottam, egyszerre fegyveresörgést és lépteket hallok, mely ott végződött a könyvtár ajtaja előtt.

Egy ideig susogtak a kint levők, majd miután nem tudták kinyitni az ajtót, elkezdtek puskaaggyal dörömbölni.

A zajra a pamlagon fekvő borzadalmas ember felugrott, az ajtóhoz szaladt és hatalmas vállait az ajtónak támasztotta.

A kint levők bizonyosan meghallották, hogy ide bent vannak, egyikőjük bekiáltotta: a törvény nevében nyissátok ki! különben belövünk!

A bentlévő nagy ember kikiáltotta: ha be akartok jönni, nyissátok ki!

Erre kint tölteni parancsoltak s hallani lehetett, miként töltik a puskákat. Most parancsolva lett: *tűz!* mire egy nagy dördülés volt halható és én annyira megrázkódtam, hogy . . . hogy leestem az ágyról s — felébredtem!

Az igaz, hogy derekasan megütöttem magamat, de még is örültem, hogy csak álom volt.

Icus.

iratát közli. Az egyikkel a király Tallián Bélát, Békés és Csongrád vármegyék főispánját a csongrádmezei főispánságtól felmenti és helyére Vadnay Andor belügyminiszteri osztálytanácsost nevezi ki Csongrádmezei főispánjává; a másik kezint Tallián Bélának, most már csak Békésmezei főispánjának, főispáni működésében szerzett érdemei elismerésül a Szent-István-rend kis keresztjét adományozza.

— **Miniszter áruhában.** Szenzáció, majdnem hihetetlen dolog történt Hódmezővásárhelyen. Nem kevesebbről van szó, mint hogy Festetics Andor gróf földmivelésügyi miniszter inkognitóban a múlt héten ott járt és a szocialista mozgalmat tanulmányozta. A miniszter ugyanis Szelestey Andor ügyvéd név alatt, senkitől sem ismerve a városba érkezett és Szamek András olvasó népköri elnök közvetítésével titkos szocialista népgyűlést hívott össze, a melyen a miniszter is részt vett. A miniszter a gyűlésen is ügyvédnek adta ki magát és részletesen kikérdezte a munkások bajait és panaszait, a melyeket jegyzékbe is foglalt. Azután több munkást meglátogatott a lakásán, többek közt az egyik munkásvezért, Szatmáry Pétert is és megígérte nekik, hogy bajaikon segíteni fog. A miniszter őszintén érdeklődött a munkások sérelmei és nyomora iránt és egész esti nyolc óráig tartózkodott a városban. Csak Oroszára felé való utaztában a vonatról üzenté meg a rendőrségnek, hogy ki rejtőzött a Szelestey személyében, a mi érthetőleg nagy feltűnést keltett.

— **Aki haláláig gyászolja Kossuthot.** Van Zenta városában egy derék iparos, Ifkovic Márk, aki Kossuth halálának hírére kitűzte a gyászlobogót és még máig sem vonta be. Ha kérdik tőle, hogy meddig lesz még künn a zászló, azt válaszolja, hogy *mindaddig, míg ő él, mert magyar ember soha sem gyászolhatja eléggé Kossuth Lajost.*

— **Az egyforintos államjegyek beváltása.** Az egyforintos államjegyek beváltása lassan, de folyton halad előre. A beváltás azonban kétségkívül sokkal gyorsabb tempóban fog menni, ha majd a határidő is közelebb lesz, a mikor nevezett jegyek elveszítik érvényességüket. A törvény szerint 1895. évi december 31-én szűnik fizetési érvényességük s így forgalomban is csak ez ideig állhatnak. A hivatalokban s állami pénztáraknál 1896. évi június hó 30-áig váltatnak be, 1896. évi július hó 1-től 1899. évi december hó 31-ig azonban már csak a központi pénztárnál lesznek elfogadva.

— **Telepítések Arad megyében.** Hódmező-Vásárhelyről legközelebb ötszáz családot telepítenek át Arad megyébe. A kincstár ugyanis alkuba boosátkozott Zsigray gróffal, a kerületi birtok megvétele céljából s azt felakarja használni telepítési célokra. Ha a tulajdonossal sikerül a vásárt megkötni, úgy ötszáz hódmező-vásárhelyi családot fog a kincstár a birtokra telepíteni. A nagy kiterjedésű és jó karban levő birtokért a tulajdonos 1.800.000 forintot kér. A kincstár és az uradalom tulajdonosa közt az alku megkötésére nézve csak csekély differenciák vannak.

— **Véres munkásharc.** Kisebb csatának is beillő verekedést csináltak az elmúlt héten a csongrádi töltesen dolgozó munkások. A kubi-kosok valami csekélység felett veszték össze, de annyira felbőszültek verekedés közben, hogy késsel támadtak egymásra. A dulakodások közben egy munkás holtan terült el a töltesen, tizenkettő pedig súlyosan megsebesült. A csendőrség többeket letartóztatott.

— **Vizbefult gyermekek.** Fibisan Juon és Krecsun Alexa óbábai gazdák Szeged alatt, Szent-Mihálytelkén szerdán kendert áztattak a Tiszában. Ez alkalommal Fibisan leánykája elmerült a vízben és midőn Krecsun fia segítségére sietett, az is beleveszett a vízbe. A két gyermeket már csak holtan húzták ki a vízből.

— **Vonatkiállítás.** A szeged-budapesti gyorsvonat szerdán délben Péteri és Félégyháza közt kisiklott. Két személykocsi kiesett a vágányból, a pálya tetemesen megrongálódott, de emberéletben nem esett kár.

— **Hamis bankók.** Az egész Duna és Tisza vidéke el van árasztva hamis bankókkal. Különösen Miskolcon egy egész csomó hamis tizes bankó van forgalomban. Egy diósgyőri vasgyári munkást, akinél ilyen hamis pénzt találtak, letartóztatottak.

— **Elfogott gyilkos házaspár.** Oroszában a csendőrség egy jómódu általánosan tisztelt vendéglőst, Mónus Istvánt, feleségével együtt letartóztatott. A letartóztatás följelentésre történt, mely szerint Mónusék ez előtt tíz évvel egy vendéglőjükbe megszállott gazdag utast tettek el láb alól, aztán a vendéglő udvarán elásták a holttestet. Mónusék tagadnak. Az elásott hullát a csendőrség keresi. Az egész községben az eset nagy izgalmat keltett.

— **József főherceg mint ácssegéd.** Alcsuthon történt ez a mulatságos eset: Nemrég egy építkezés alkalmával József főherceg éppen abban a pillanatban jött az ácsokhoz, a mikor azok a gerendázat fölállításával voltak elfoglalva. A legények közt egy József nevű volt, kire a mester rákiált:

— Ugyan Jóska, fogd meg már ezt a gerendát, látod, hogy nem birunk vele.

De József ácslegényénél frissebb volt József főherceg, aki makrapipájával egykedvűen oda ment, megfogta a gerendát és szolt:

— No, itt vagyok már, segíték! . . .

— **Hold- és napfogyatkozás.** E hónap 15-én, a kora reggeli órákban részleges holdfogyatkozás lesz, melynek első fele látható lesz nálunk is. A sötétség reggel 4 óra 36 perckor kezdődik s 6 óra 27 perckor végződik. A föld árnyék a holdat északi részén fogja eltakarani s mikor legnagyobb lesz a sötétség, a hold átmérőjének körülbelül egy ötödét fogja beföldni a föld árnyéka. — Ugyancsak ennek a hónapnak a 29-én teljes napfogyatkozás is lesz, melyből azonban Európára és Amerikára nem jut semmi, csak az Atlanti óceánra. Különben is a sötétség csak 11 másodpercig fog tartani.

— **Petőfi választási zászlója.** A fővárosi ereklyemúzeum igazgatója, Kreith Béla gróf a külföldi lapokba közzétett hirdetései folytán egy igen érdekes és gazdag gyűjteményt szerzett Oroszországból. E gyűjtemény az Oroszországban nyomot 1848—49-iki szabadságharcunkra vonatkozó képekből, az oroszok által elvitt magyar tegyverekből és számos egyéb ereklyékből igen sok érdekes példányt tartalmaz. Egy zászlón a következő olvasható: „Ejjen Petőfi! Eljén a köztársaság!” Ezt a zászlót valószínűleg akkor készíthették, a midőn Petőfi képviselőnek lépett föl.

— **Lelkifurdalás — részletekben.** Viasbadenben történt ez a nem mindennapi eset. Hónapokkal ezelőtt egy embertől valaki ellopt száz márkát. A károsult, ki hiába kereszte a tolvajt, a napokban nagy meglepetésére a következő levelet kapta postán: „Igen tisztelt uram! En elloptam 100 márkáját. Egyszerre csak elővesz a lelkiismeret s furdalni kezd. Ennek folytán ime mellékelek levelemben 20 márkát. Mihelyt ismét lelki furdalásom támad, azonnal küldök önnek egy részletet.”

— **Egy tudós a koleráról.** A kolera az idén szerencsésen elkerülte Magyarországot s alig hihető, hogy most még vendégszerelpen nálunk. Annál sötétebb a helyzet a szomszéd Ausztriában, melynek különösen lengyel részeit támadta meg erősen a kolera. Drasche hirneves bécsi egyetemi tanár a múlt héten Budapesten időzése alkalmával érdekes nyilatkozatot tett az ez évben pusztított koleráról. Szerinte a legutolsó kolerajárványok leginkább Galiciára és Oroszországra szorítkoznak s innen tovább nem igen

hurcoltattak. Igen rosszindulatu a járvány főleg Galiciában, rosszindulatubb, mint valaha, de elhurcoltatása nagyobb távolságokra nem igen fordult elő. Az ideai kolera eredete — úgy mond — 1884-re vezethető vissza, a mikor is Perzsán keresztül haladva, mostani fészékbe eljutott. A tudós tanár nem hiszi, hogy a román idén ellátogat hozzánk. E mellett bizonyít ama körülmény, hogy egyes esetek fordultak elő szörványosan, a melyeket keletkezésük pillanatában elfojtattak.

— **Gyaloglás négy éven át.** Följegyzésre méltó herculesi munkát végzett Pirhala János felső magyarországi tót kosárfonó. Evekkel ezelőtt kivetődött a messze Ázsiába s ott kóborolt hosszú ideig. Aztán megszállta a honvágy s minthogy nem volt pénze, megindult gyalog hazafelé. Hogy milyen óriási ut az, a mit megtett, legjobban bizonyítja az, hogy teljes négy évig tartott, a mig magyar földet ért a lába. Pirhala Teheránon át Kína határáig jutott, a honnan meg Kievbe gyalogolt. Rendkívüli nélkülözések után Oroszországban több kosárfonó társára akadt, a kik annyira segítézték, hogy gyalogutját most már kevesebb nélkülözések közt folytathatta. Így haza is érkezett a napokban, de a sok gyaloglás annyira megviselte, hogy a lábait már nem tudja használni.

— **Aki a fülét keresi.** Gécei Mihály zólyomi földműves a napokban szálfákat döntögetett az erdőben, a miközben az egyik fa lezuhanása alkalmával letépte jobb fülét. Sokáig keresgélte, a mig megtalálta, azután gyakorlati ember léteire egyenesen Seimecbányára sietett vele. Ott Tóth Ferenc dr. megyei főorvos olyan ügyesen illesztette vissza illetőségi helyére, hogy ma már újra használhatja.

— **Nem lehet ám gyere ki.** Különös haláleset érte Morigayban S. László 68 éves földbirtokost. Nyulvadászaton egy lyukba akart behatolni és fejével előre egészen övig bujt be. Midőn azonban visszafelé igyekezett, nem tudott boldogulni; a homokos talajon lába kicsuszott és hasztalan kapálózott. Mire ráakadtak, meg volt halva. Arca visszatükröztette borzasztó fájdalmát. Az eset mindenesetre tragikus, de nem lehet tagadni, hogy van némi furcsa vonása is.

— **Köpönyeg, mint házasságközvetítő.** Egy berlini nagy női divatkereskedés intézőjének eszébe jutott, hogy midőn ez év februáriusban egy csomó köpönyeget küldött el New-Yorkba, az egyiknek a zsebébe egy papirost tett azzal a felirással: „Aki ezt a köpönyeget viseli, adjon életjelt magáról Sch. Miksának, Berlinben. Nőtlen vagyok s 30 éves.” Nehány nappal ezelőtt egy idős és egy fiatal hölgy jelentek meg a berlini újságban s Sch. urat kívánták látni. Sch. ur igen megvolt lepve s roppant ostoba arcot vágott, midőn meghallotta, hogy angol hölgyek érdeklődnek iránta, aztán meg volt hatva, midőn a fiatal hölgy elmondta, hogy ő viseli azt a köpönyeget, melynek zsebében az ő cédulája volt. A meghatott ember nagyon megtetszett a fiatal hölgynek és viszont s ez esétnék az lett a vége, hogy eljegyezték egymást. A házasságközvetítésnek ezt az új módját ajánljuk az ifju boltosok figyelmébe.

— **Lapunk nyomda-üzletében egy jó családból való fiu tanulóul azonnal fölvetetik.**

26 CSARNOK. 26.

BUCSUM.

Ha ott vagyok a közeledben,
Hallod-e, szívem mit dobog?
Ha rád tekintek, érzed-e: szememben
Mily szenvedélyes tűz lobog?

Tudod-e, hogy távol tetőled
Orókra csak rád gondolok?
... Ha hallanád, ha érszénéd, ha tudnád:
Akkor volnánk mi boldogok. (?)

Még lázasan ölelni vágylak,
Még csókjaidra szomjazom;
De már szívemen olykor áthat
Valami titkos borzalom

Még fogva tartanak, elbűvölnek
Azok a hódító szemek
S már üz egy sejtelem tetőled
Es szívem olykor megremeg.

S míg vágyteli reád tekintek
Es elragad a képzelet:
Mint koldus a drága kincset
Ugy féltetek, úgy szeretlek.

Valami titkon azt susogja:
Te gyenge szív, sok e gyönyör;
Irigy a sors a boldogokra,
A kéjért oh! be meggyötör!

Mivé lennék, ha boldogságon
E tündérvára szét omol;
Ki átröpült a menyországon,
Milyen lesz annak a pokol?

... Még lázasan ölelni vágylak,
Még csókjaidra szomjazom.
Üz homokomról azt az árnyat;
Borulj keblemre angyalom!

Egy bucsucsókot még az óra int,
Ki tudja, lesz-e többé benne részem?
Együttléteinknek édes perceit
Átlmodtam egy forró ölelésben.

Egy bucsuasókot még — talán utolsót,
Ki tudja, mi van a jövő lepleben!
Mi vár reám: nászágy-e vagy koporsó,
Föltáru-e még a bezárult éden?

Olyan vagyok, mint aki napkeletnek
Szigetéről még egyszer utra kél.
Ki tudja a hullámok mit beszélnek,
Ott lesz-e sírja vagy még visszatér?!

Lavioska József.

NYILT-TÉR. *)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Tisztelettel kérem, hogy jelen soraimnak
b. lapjában egy kis tért engedni méltóztassék.

A község tulajdonát képező, ugynevezett
„Uj-Világ“ kert-féle vendéglőhelyiség folyó hó
5-én nyilvános árverésen 6 egymásután követ-
kező évre haszonbérbe kiadott, s a bérletre
vonatkozó feltételek az árverésni óhajtok előtt
felolvastattak, mely a következőket tartalmazta:

1. Félévi haszonbér biztosítékul és 1/4 évi
haszonbér az árverés jóváhagyása után azonnal
lefizetendő.

2. Ezelőtt az ott vasárnap délután tar-
tatni szokott bálak megtiltandók és bálak illetve
táncvigalmak, csakis az előjáróság engedélyé-
vel tarthatók.

Ezen feltételek megértése után többen,
ugy én is árvereztem és mint legtöbbet ígérő
452 frt összegért rajtam is maradt. Ebből ki-
folyólag tudtam, hogy mi kötelesség vár reám,
ha az árverés jóváhagyatik; „svindlerozni“ vagy
el szökni egyáltalán nem volt szándékom, mint
néhány uraknak vagy rokonoknak az szokása.

A tisztelt képviselőtestület az „Uj-Világ“
helyiséget nem nekem, mint legtöbbet ígérőnek,

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelőséget a
Szerk.

hanem másnak illetve kevesebbet ígérőnek il-
letve annak a részére hagyta jóvá. Jó helyén
van. A tisztelt képviselőtestület szabad rendel-
kezési jogában sem én sem más ily dologban
nem korlátozható; nem is az bánt ergem,
hogy nem a részemre, de más részére hagyta
jóvá, mert mai időben 452 frt haszonbér mellett,
annak is nagyon megkell gondolni, hogy rapi
pár krajcár bevételeit hová fordítsa.

Hanem igenis bánt az a mit egyes hang-
adó képviselő urak többek előtt ellenem indo-
kul felhoztak s éppen ez késztetett arra, hogy
becsületes reputációjára érdekében a Tekintetes
Szerkesztő ur lapjában egy kis tért kérjek.

Nem tudtam, sőt nem hittem, hogy mikor
a község árverést tart, egyttal jítékot is
üzzön.

Ot év óta lakom Mindszenten, s mint adó-
fizető polgár, a község terhehez hozzájárulok,
személyem erkölcsi kifogás a'á nem eshet, mi
tehát az, amit bennem kifogásoltak? semmi! s
nem egyéb, mint a tisztelt hangadó uraknak
valamint mások ellen, úgy ellenem is folytatott
boszu politikájok, mert mást mint a mit a felté-
telekben meg szab, sem tölem, sem másról nem
követelhet, úgy de tölem még egyes szerepvívő
és hangadó képviselő urak sokkal többet kíván-
tak, illetve követeltek volna. Kifogásolták, hogy
nincs vagyonom és nem Mindszenten születtem.
Hát biz' az igaz, hogy nekem nincs 60-70 ezer
forint értékű vagyonom, de nem is tartozok 100
ezer forinttal, mint a tisztelt urak.

Az is igaz, hogy én nem itt, Mindszenten
születtem. De meglehet ám az is, hogy a tisztelt
ur apja vagy öreg apja valahol Lengyelország-
ban született s ő mindszenti lakos és magyar
honpolgár, de hát én ugy tudom, hogy magyar-
országban minden honpolgárnak joga van egyik
községből a másikba költözni s letelepedni, sehol
sem idegen és így nekem is, de azt hiszem, e
miatt megrovás alá nem is eshetem.

Ebből kifolyólag tehát azon urat, ki rólam
ugy nyilatkozott, hogy nekem nincs semmim
s nem nem ide való vagyok és hogy egy éjszaka
felpakolva elszökök, legyen ő kigyelme bármily
magas állású és nagybirtoku — egy haszontalan
himpállénekné nevezem.

Ezek után vagyok a tekintetes szerkesztő
urnak

Mindszent, 1894. szeptember hó 4
alázatos szolgája

Dobos István,
vendéglős.

Vasuti menetrend.

Szentes—h.-m.-vásárhelyi vonal.

Szentes—H.-M.-Vásárhely.

Szentesről indul 4 óra 50 perc éjjel, 8 óra
45 perc reggel, 5 óra 13 perc délután.

Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel,
9 óra 41 perc d. e. 6 óra 17 perc délután.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc
reggel, 10 óra 32 perc délelőtt, 7 óra 10 perc
éjjel.

H.-M.-Vásárhely—Szentes.

H.-M.-Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc
reggel, 4 óra 4 perc délután, 8 óra 11 perc
éjjel.

Mindszentről indul 8 óra 47 perc d. e. 5
óra 12 perc d. u., 9 óra 18 perc este.

Szentesre érkezik 9 óra 30 perc délelőtt,
5 óra 55 perc délután, és 10 órakor éjjel.

H.-M.-Vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 57 perc
reggel, 3 óra 58 perc délután, 9 óra 25 perc
éjjel.

Szegedre érkezik 7 óra 53 perc reggel,
4 óra 33 perc délután, 10 óra 20 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 10 óra
5 perc délelőtt, 6 óra 52 perc este.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 4 óra 34 perc
reggel, 10 óra 50 perc délelőtt, 8 óra 01 perc este.

Gözhajózás.

Szolnokról szerdán és szombaton reggel 5
órákor, déltájt van Mindszenten.

Szegedről kedden és pénteken 5 órákor
Mindszentre érkezik 8 órákor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHN EDE

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

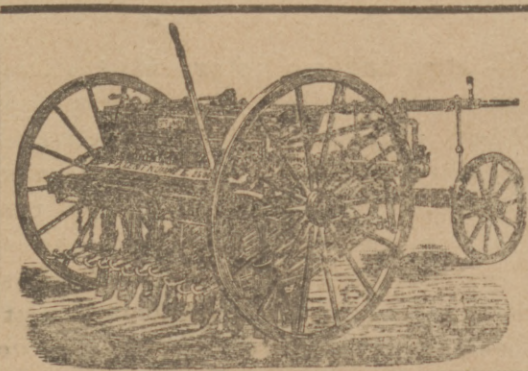
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

szervetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL“ legújabb, legegyszerűbb szervetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kitűnő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkaképesség.
VENTZKY-féle
FÜLLESTÖK.
Szecska-és répvágók
stb.
Árjegyzékek bérmentve.
Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től
saját ház
VI., Váci-körút 57^a

